

بررسی عصمت اهل بیت (ع) در
تفاسیر معروف اهل سنت (طبری،
فخر رازی، زمخشری، آلوسی، رشید
رضا، سید قطب)

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: گدا علی مرتضی علی مطهری

استاد راهنما: عبدالرحیم سلیمانی بهبهانی

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: سید محمد حسینی قزوینی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: فقه و معارف اسلامی

تاریخ دفاع: 1386

واحد:

کلمات کلیدی: اهل بیت، عصمت، تفسیر قرآن، اهل سنت، امامت

این تحقیق کوشیده است تا موضوع عصمت اهل بیت(ع) را در تفاسیر معروف اهل سنت، و در محدوده آیات اولی الامر، امامت و تطهیر، بررسی نماید. ذیل آیه اولی الامر در موضوع اطاعت از خدا و رسول، اختلافی میان فریقین نیست، اما درباره اطاعت از اولی الامر، عده ای از مفسران قرآن به اطاعت مطلق، و برخی از آن ها به اطاعت مقید قایل هستند. اما به نظر می رسد که اطاعت مقید با مقصود آیه سازگار نیست زیرا در آن صورت، دخول شرط در آیه لازم می آید، در حالی که اطاعت در این آیه، مطلق ذکر شده است. همچنین مفسران معروف اهل سنت در تعیین مصداق و مقصود از اولی الامر، یا به حاکمان اشاره کرده اند، و یا به جماعت حل و عقد؛ اما دلایل متقن و متعددی از سوی شیعه ارایه گردیده که مقصود از اولی الامر را منحصر در ائمه معصومین(ع) می داند، و این دیدگاه با روایات نیز سازگار است. مفسران اهل سنت، آیه امامت را هم ناظر به نبوت می دانند. در حالی که آیات دیگر نشان می دهد که حضرت ابراهیم(ع) در جوانی به مقام نبوت برگزیده شده بود، و این آیه درباره زمانی است که آن حضرت در کهولت سن به سر می برد، و بدیهی است که جعل مکرر مقام نبوت برای ایشان محال است. همچنین از ادامه این آیه که امامت را یک عهد الهی نامیده که به ستمکاران و گناهکاران نمیرسد، می توان عصمت اهل بیت(ع) را هم اثبات نمود. از سوی دیگر، مفسران اهل سنت آیه تطهیر را شامل زنان پیامبر، و یا زنان و اولاد پیامبر، حسن، حسین و علی(ع) دانسته اند؛ اما این دیدگاه نیز نمی تواند صحیح باشد، زیرا علاوه بر انکار این نظر از سوی برخی از اهل سنت، خود زنان پیامبر اسلام(ص) نیز چنین ادعایی نکرده اند، و روایات زیادی وجود دارد که بر اساس آن، پیامبر بارها مصداق این آیه را فاطمه، علی و فرزندان ایشان(ع) اعلام کرده است.